

HAMAS-İSRAİL ÇATIŞMASI PERİYODİK DEĞERLENDİRME-9

(02-05 Aralık 2023)

GÜNCEL GELİŞMELER

7 Ekim 2023 sabahı Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugaylarının "Aksa Tufanı Operasyonu" adıyla, başlattığı saldırı sonrasında Hamas ile İsrail arasında devam eden ve 24 Kasım'da yürürlüğe giren insani aranın ardından 01 Aralık'ta İsrail tarafından yeniden başlatılan savaşta;

- 7 Ekim- 3 Aralık tarihleri arasında yaklaşık %70'i kadın ve çocuk olmak üzere 15.523 Filistinli öldü, sadece 2-3 Aralık tarihlerinde Gazze'de gerçekleştirilen İsrail bombardımanlarında 316 kişi öldü ve en az 664 kişi yaralandı,

- Nüfusun yaklaşık %80'i (1,8 Milyon kişi) yerinden edildi,

- 7 Ekim'den bugüne kadar, Batı Şeria'daki Filistinli ölümlerinin üçte ikisi İsrail tarafından gerçekleştirilen arama, tutuklama ve diğer operasyonlar sırasında meydana geldi.¹

İsrail Savunma Kuvvetleri (İDF) Sözcüsü Tuğamiral Daniel Hagari, Tel Aviv'de gazetecilere verdiği demeçte, kara operasyonunun Gazze Şeridi'nin tamamında genişletilmesinin devam ettiğini açıkladı.²

İsrail Hükümet Sözcüsü Eylon Levy, hafta sonu boyunca (2-3 Aralık) Han Yunus bölgesindeki kapsamlı saldırılar da dahil olmak üzere 400'den fazla hedefin vurulduğunu ve kuzeydeki Beit Lahiya'da alt yapının tahrip edildiğini açıkladı.³

Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) Savcısı Karim Khan, İsrail'i uluslararası savaş kurallarına saygı duymaya çağırdı ve İsraili yerleşimcilerin işgal altındaki Batı Şeria'daki Filistinlilere yönelik şiddetine ilişkin soruşturmasını hızlandırdığını açıkladı.⁴

ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Stratejik İletişim Koordinatörü John Kirby, İsraili yetkililerin bir yıl önceden Hamas'ın saldırısından haberleri olduğu iddialarına yönelik olarak, böyle bir bilgiye ilişkin bir belirti olmadığını, İsrail'in yapacağı adli incelemeler neticesinde bunun ortaya çıkacağını ve Natenyahu'nun samimi olarak bu saldırıların kendileri açısından bir başarısızlık olduğunu ve saldırı öncesinde Hamas'ın caydırıldığını değerlendirildiğini açıkladığını ifade etti.⁵

Papa Francis, Gazze'de ateşkesini sona ermesinden üzüntü duyduğunu ifade ederek yeni ateşkes çağrısında bulundu.⁶

İran ve Umman Dışişleri Bakanları; uluslararası toplumu, İsrail'in Gazze'ye yönelik katliamını durdurmak için acil önlemler almaya çağırdı.⁷

ABD'li Cumhuriyetçi Senatör Lindsey Graham, Savunma Bakanı Lyold Austin ve Başkan Yardımcısı Kamala Harris'in, Gazze'deki sivillerin hedef alınması konusunda İsrail'i açıktan eleştirmelerine ve Gazze'deki daha fazla sivil kaybın, daha fazla isyancı üretebileceğine, artan sivil ölümlerin İsrail'in stratejik yenilgisine sebep olacağına yönelik yorumlarına tepki gösterdi.⁸

Yemen Silahlı Kuvvetleri Sözcüsü Tuğgeneral Yahya Saree; Filistin ulusunu desteklemek için ABD ve Siyonist düşmana karşı kararlı mücadele içinde olduklarını, İsrail gemilerinin Kızıldeniz ve Arap Denizi'nden geçmesini engellemeye devam edeceklerini, iki

¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-58>

² <https://news.cgtn.com/news/2023-12-04/Israel-says-ground-forces-operating-across-Gaza-Strip-1pfP4qzX75m/index.html>

³ <https://www.outlookindia.com/international/over-316-palestinians-killed-in-israel-s-latest-offensive-on-gaza-news-334474>

⁴ <https://www.voanews.com/a/icc-prosecutor-says-israel-must-respect-international-law/7382649.html>

⁵ <https://www.rollingstone.com/politics/politics-news/us-intelligence-not-aware-hamas-plan-israel-1234908847/>

⁶ <https://english.aawsat.com/arab-world/4706876-pope-deplores-end-gaza-truce-urges-new-ceasefire>

⁷ <https://ifpnews.com/iran-oman-fms-intl-communitys-intervention-israeli-carnage-gaza/>

⁸ https://www.ntv.com.tr/dunya/abdli-senator-grahamdan-skandal-gazze-yorumu,0Di4txXRyE6PgK_fh1oqZA

İsrail gemisini hedef alan saldırı gerçekleştirdiklerini ve Siyonist düşman gemilerinin geçişinin engellendiğini açıkladı.⁹ ABD Savunma Bakanlığı ise saldırıyı devam eden çatışmayla bağlantılı tırmanışı temsil eden bir dizi deniz saldırısı olarak niteledi.¹⁰

Sınır Tanımayan Doktorlar (MSF), BM Güvenlik Konseyi'ne gönderdiği bir mektupta; Gazze'deki tıbbi tesislere saldırıları ve sağlık görevlilerinin öldürülmesinden dolayı İsrail'i umarsızlıkla suçladı, Güvenlik Konseyi ve dünya liderlerini ise İsrail'e verdikleri diplomatik destek nedeniyle suç ortağı olarak niteledi.¹¹

İsrail iç istihbarat servisi Şin Bet lideri Ronen Bar, basına sızan ses kaydında Hamas liderlerine Gazze dışında Lübnan, Katar ve Türkiye'de de suikast düzenleneceğini söyledi.¹²

ABD Merkez Komutanlığı'na göre, Gazze'deki sivil ölümlerin artmasından ve İsrail'e karşı bölgedeki Yemen gibi ülkeler ile Hizbullah gibi örgütlerden yükselen tepkilerden hareketle çatışmanın daha geniş alana yayılabileceğinden endişe duyulmaktadır.¹³

Durham Üniversitesi'nden (İngiltere) Orta Doğu bölgesel güvenlik uzmanı Clive Jones, İsrail'in kısa vadeli hedefinin Gazze Şeridi çevresinde bir tampon bölge kurmak olduğunu, ancak başta Filistinliler olmak üzere bu stratejinin devam eden bir işgalin başlangıcı olacağını düşünecek kendi müttefiklerinde tepkilere neden olabileceğini açıkladı.¹⁴

ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası ilişkiler açısından;

İsrail tarafından savaşın yeniden başlatılması ve İsrail saldırıları nedeni ile özellikle çocuk ve kadın ölümleri başta olmak üzere artan sivil ölümleri nedeni ile dünya kamuoyunda savaş ve İsrail karşıtlığına yönelik gösteri ve protestoların artabileceği,

Hamas yanlısı ülke ve örgütlerin hamlelerindeki yükselen şiddetin savaşın yayılması olasılığına yönelik duyulan endişeyi artırabileceği,

Kamuoyunda yükselen İsrail karşıtlığı ile savaşın artan genişleme riskinin diplomatik girişimleri artırabileceği,

Yerinden edilenlerin sayısının artmasına bağlı olarak bölge ülkelere olası göç riskinin artma ihtimali ile yüz yüze kalan ve kendilerini tarafsız konumda bulunmak zorunda hisseden ülkelerin, İsrail'i ateşkese zorlayacak girişimlerde bulunmaya başlayabileceği,

Askerî açıdan;

Hamas'a desteğini açıklayan ülke ve örgütlerden yükselen tepkilerden hareketle çatışmanın daha geniş alana yayılabileceği,

Savaşın uzun sürmesi halinde artacak kamuoyu baskısına ve savaşın yayılma riskine bağlı olarak harekâtını durdurmak zorunda kalabileceği gerçeğinden hareketle İsrail'in en kısa sürede sonuca ulaşmak amacıyla bombardımanlarının ve harekâtının şiddetini artırabileceği değerlendirilmektedir.

İşbu eserde yer alan veriler/bilgiler, yalnızca bilgi amaçlı olup, bu eserde bulunan veriler/bilgiler tavsiye, reklam ya da iş geliştirme amacına yönelik değildir. Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş. işbu eserde sunulan verilerin/ bilgilerin içeriği, güncelliği ya da doğruluğu konusunda herhangi bir taahhüde girmemekte, kullanıcı veya üçüncü kişilerin bu eserde yer alan verilere/bilgilere dayanarak gerçekleştirecekleri eylemlerden ötürü sorumluluk kabul etmemektedir. Bu eserde yer alan bilgilerin her türlü hakkı Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmaksızın işbu eserde yer alan bilgi, yazı, ifadenin bir kısmı veya tamamı, herhangi bir ortamda hiçbir şekilde yayımlanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez.

⁹ <https://www.farsnews.ir/en/news/14020913000131/Spkesman-Yemeni-Frces-Targe-Tw-Israeli-Ships-in-Red-Sea>

¹⁰ <https://www.aa.com.tr/en/americas/us-warship-several-merchant-vessels-attacked-in-red-sea-says-pentagon/3072075>

¹¹ <https://www.telegraphindia.com/world/international-humanitarian-medical-agency-urges-to-united-nations-to-stop-absolute-horror-in-gaza/cid/1984369>

¹² <https://www.newarab.com/news/israel-hunt-hamas-leaders-lebanon-qatar-turkey>

¹³ <https://www.rte.ie/news/2023/1204/1419955-israel-gaza/>

¹⁴ <https://www.france24.com/en/video/20231203-en-nw-grab-q3-clive-jones-from-22h-shpakova-anna>

